

Lietuvių jaunimas pasaulyje: nuo liaudies šokių iki rinkimų

Evelina Kislych

Ką veikia ir kaip lietuviškąją prigimtį saugo po pasaulį išsibarstęs lietuvių jaunimas? Vienijasi. Formaliai kurti sąjungas ir vienytis Lietuvos jaunimas pradėjo jau prieš 45 metus. Būtent tada susikūrė Lietuvoje bei pasaulyje pažįstama Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga, šiandien vienijanti daugiau kaip 20 skirtingų pasaulio šalių lietuvių jaunimą. Jos tikslas - bendromis jėgomis kurti aktyvią, pilietišką bei visuomenišką lietuvių jaunimo bendruomenę pasaulyje. Pabrėžtinas ir sąjungos aktyvumas pasisakant aktualiais pilietybės išsaugojimo, rinkimų bei elektroninio balsavimo ir kitais klausimais, organizuojant turiningus kongresus. Tad Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga šūkiu „Mes čia“ kviečia visus lietuvius į šių metų liepos 6 - 12 d. Suomijoje vyksiantį jau penkioliktąjį kongresą. Jo metu taip pat bus renkama nauja Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba.

Pirmą kartą lietuvių jaunimas užsienyje į Kongresą susibūrė dar 1966 metais JAV, kai Lietuva buvo okupuota ir išgyveno Sovietų Sąjungos priespaudą. Jau antrojo Kongreso metu (1972-aisiais) buvo įkurta Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga (toliau - PLJS), kuri aktyviai veikia iki šiandien. Kaip rašoma per 2 800 sekėjų turinčioje socialinio tinklo *facebook* PLJS paskyroje, 2009 metų lapkritį PLJS ir Lietuvoje įkūrė atstovybę, kuri užsiima bendradarbiavimu su Lietuvos nevyriausybinėmis organizacijomis, valstybinėmis institucijomis bei verslu, rūpinasi PLJS įvaizdžio formavimu bei sklaida, skatina naujų lietuvių jaunimo sąjungų visame pasaulyje vystymąsi bei stiprinimą. O jau 2012 metų rugsėjį PLJS atstovybė atidarė savo biurą ir Lietuvoje, sostinėje Vilniuje.

PLJS pirmininkas S. Černiauskas. Dvilės Šermokas
nuotr.

Sąjungos vadovo vairą šiuo metu savo rankose laikantis lietuvis Simonas Černiauskas užsienyje gyvena jau daugiau kaip devynerius metus. Vilniaus Jėzuitų gimnazijoje mokėsis S. Černiauskas būdamas vos šešiolikos išvyko į Vokietiją (dalyvavo tarptautinėje mokyklų mainų programoje) ir pasiliko joje iki šiandien. PLJS pirmininkas nuotoliniu būdu dirba vienoje Lietuvos įmonių ir tęsia savo pasirinktas doktorantūros studijas Vokietijoje. Ir, žinoma, dirba pasaulio lietuvių jaunimo labui.

Su S. Černiausku kalbamės apie PLJS veiklą, artėjantį kongresą ir itin svarbų išsikeltą tikslą – tautiškumo, lietuviybės išsaugojimą tarp užsienio jaunimo.

Kiek užsienio lietuvių jaunimo bendruomenių ir šalių oficialiai jungia Jūsų organizacija?

PLJS dabar vienija lietuvių jaunimo sąjungas ir besikuriančias jaunimo bendruomenes daugiau nei 20 šalių: nuo seniau žinomų lietuviybę puoselėjančių šalių kaip Jungtinės Amerikos Valstijos (JAV), Argentina, Jungtinė Karalystė iki gana naujų lietuvių vienijančių jaunimo sąjungų Norvegijoje, Švedijoje ir Islandijoje.

Koks pagrindinis Jūsų išsikeltas tikslas? Kaip pavyksta jį įgyvendinti?

Siekdami kurti lietuvišką ir pilietišką pasaulio lietuvių jaunimo bendruomenę, koncentruojamės prie esamų jaunimo sąjungų stiprinimo, organizacijų steigimo naujose šalyse. Taip pat siekdami sustiprinti tarpusavio bendradarbiavimą reguliariai organizuojame bendrus regioninius susitikimus, skirtus jaunimo organizacijų apmokymams, gerųjų praktikų sklaidai ir bendrų projektų generavimui. Nepaisant to, kad mūsų organizacija vis dar neįjungia viso lietuvių jaunimo, gyvenančio užsienyje, manau, kad sugebame kartu su jaunimo sąjungomis sėkmingai skleisti mūsų idėjas ir bendruomeniškumo principus, kurie vėliau gali prisidėti prie žmonių grįžimo ir (ar) įsijungimo į kitas organizacijas, skirtas Lietuvai ir lietuviybei stiprinti.

Kokiomis veiklomis užsiima užsienio lietuvių jaunimas?

Visi kartu sutariame dėl tokių veiklos gairių kaip identiteto išlaikymas,

pilietiškumo skatinimas ir atviros jaunimo bendruomenės kūrimas. Tačiau, siekiant skatinti iniciatyvumą ir kūrybiškumą, jaunimo sąjungoms paliekama pačioms spręsti dėl konkrečių veiklos formų, atitinkančių konkrečioje vietoje gyvenančių lietuvių poreikius. Tokiu būdu pasiekama demokratiška ir dinamiška idėjų sklaida, atspindinti pasaulio lietuvių įvairovę. Tad jaunimo veiklos gali varijuoti nuo liaudies šokių, meno festivalių iki sporto renginių, protmūšių, bendrų stovyklų ir pilietinių diskusijų, kviečiančių labiau įsitraukti į rinkimus Lietuvoje.

Simonai, įvertink jaunimo aktyvumą, norą dalyvauti įvairiose lietuvybė ir tautiškumą puoselėjančiose veiklose, renginiuose, savanorystės programose.

Jaunimo aktyvumą lemia ne tik toje šalyje apsistojusių lietuvių jaunuolių skaičius ar konkreti renginius organizuojanti komanda, bet ir bendradarbiavimas su vietos lietuvių bendruomene ir Lietuvos valstybinėmis institucijomis. Dažnai pastebima tendencija, jog žmonės atvykę iš stiprių bendruomenių Lietuvoje labai greitai ir aktyviai prisijungia prie lietuviškos veiklos ir (arba) gana greitai grįžta atgal į Lietuvą. **Kita vertus, kartais tenka nemažai diskutuoti su lietuviais užsienyje dėl bendruomeniškumo, kuris daugumai yra mažai pažįstamas, reikalingumo.** O kai kurie žmonės bendruomenes vertina net įtariai. Galbūt tai susiję su prievartinėmis jaunimo veiklomis sovietmečiu?

Pasaulio lietuvių jaunimas ir Lietuvos jaunimas. Kas bendro sieja jaunuolius, gyvenančius užsienyje ir Lietuvoje?

Tokiose šalyse kaip Jungtinė Karalystė, Norvegija ar Airija toks lyginimas vargu ar įmanomas, nes didžioji dalis tose šalyse gyvenančių jaunųjų lietuvių gimė ir užaugo Lietuvoje. Jie kilę ir užaugę tose pačiose bendruomenėse kaip ir jų draugai, dirbantys ar studijuojantys Lietuvos miestuose. O jau užsienyje gimę ir užaugę jaunuoliai yra daug labiau priklausomi nuo konkrečios šalies kultūros ir lietuvių bendruomeninio gyvenimo. Tad kiek įgalėdami stengiamės sujungti visas šias įvairialypes lietuvybės patirtis.

Lietuvoje ir užsienyje gyvenančių jaunuolių dialogas. Koks jis?

Tobulėjant socialiniams tinklams ir gerėjant susisiekimui, leidžiantiems lygiavertiškai dalyvauti Lietuvos kultūriniame ir socialiniame gyvenime, manau, kad susikalbėjimas ir kultūrinis dialogas tarp Lietuvoje ir užsienyje gyvenančio jaunimo su laiku tik didės.

PLJS pirmininkas S. Černiauskas (kairėje) knygų mugės diskusijoje „Skirtingi Lietuvos veidai“

Koki vaidmenį atlieka PLJS jungdama Lietuvos jaunimą bendrąja prasme, nepaisant juos ribojančių atstumų?

Skleidžiamo pasaulio lietuvių idėją, kuri brėžia platesnę lietuviško pasaulio erdvę, apimančią visame pasaulyje gyvenančius lietuvių kultūros atstovus, kurie emociškai, pilietiškai ir kultūriškai lieka susiję su Lietuva. Šiam tikslui įgyvendinti organizuojame bendrus projektus ir renginius, kuriuose susitinka ir bendradarbiauja skirtingose šalyse ar net žemynuose apsistoję lietuviai. Taip pat, stengdamiesi įtraukti į renginius ir fiziškai juose negalinčius būti asmenis, plečiame internetinio dalyvavimo galimybes. Dėl šių priežasčių esame kartu su jaunimo sąjungomis parengę viešus pareiškimus, palaikančius pilietybės išlaikymo ir elektroninio balsavimo klausimus.

Skandinavijos lietuvių jaunimo susitikimo akimirka. Sauliaus Pagojaus nuotr.

Atviri jaunimo centrai ir atviros jaunimo erdvės. Ar užsienio lietuvių jaunimas seka ryškiu Lietuvos pavyzdžiu? Ar užsienyje veikia atskiri užsienio lietuvių jaunimą bendrai veiklai jungiantys centrai ar erdvės?

Jaunimo sąjungos, priklausomai nuo vietos galimybių, savo veikloms naudoja bendruomenių, ambasadų ar vietos valdžios suteiktomis patalpomis. O šiaip mūsų bendra jaunimo erdvė yra internetas ir socialiniai tinklai.

Simonai, trumpai papasakok apie jau šiais metais įvyksiantį 15-ąjį Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą.

Norėčiau visus Pasaulio lietuvius širdingai pakviesti į **15-ąjį** Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą, vyksiantį liepos 6–12 dienomis Suomijoje. Šio renginio metu rinksime naują PLJS valdybą ir atnaujinsime mūsų organizacijos veiklos gaires. Diskusijas praturtinsime į jas pasikviesdami renginio svečius, atlikusius svarbų vaidmenį PLJS raidoje: kongrese dalyvaus tėvas Antanas Saulaitis, Vilniaus arkivyskupas Gintaras Grušas, televizijos žurnalistas, laidų vedėjas bei prodiuseris, filmų garsintojas, rašytojas Rytis Zemkauskas, su kuriuo

diskutuosime apie Lietuvos – kaip socialinio tinklo – idėją. Taip pat Kongrese dalyvaus visiems gerai pažįstama aktorė, Lietuvos muzikos ir teatro akademijos vaidybos ir scenos kalbos dėstytoja Aldona Vilutytė. Kviečiame!

Dabartinė PLJS valdyba buvo išrinkta XIV kongreso delegatų 2013 m. liepos 7 d. Valdyba pareigas eis iki 2017 m. liepos 10 d., kada įvyks naujos valdybos rinkimai.

Simonas Černiauskas

PLJS pirmininkas

simonas@pljs.org

Vokietija

Ignas Rubikas

PLJS vicepirmininkas

ignas@pljs.org

Jungtinė Karalystė

Aistė Zalepuga

Viešieji ryšiai

aiste@pljs.org

Jungtinės Amerikos Valstijos

Darius Tamauskas (iki 2015 m.)

Plėtra

darius@pljs.org

Jungtinė Karalystė

Tomas Kuras (iki 2014 m.)

Iždininkas

tomas@pljs.org

Kanada

Gytė Mankutė (iki 2014 m.)

Projektų valdymas

gyte@pljs.org

Jungtinė Karalystė

Vija Underytė (iki 2014 m.)

PLJK XIV Ruošos komiteto pirmininkė

vija@pljs.org

Jungtinės Amerikos Valstijos

PLJS archyvo nuotr.

pasauliolietuvis.lt

Mielai pasidalysime svetainėje ir žurnale skelbiamais tekštais ir nuotraukomis, tik prašome nurodyti informacijos šaltinį ir autorius.

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

